GEMEENTE HEERENVEEN

Voorstel aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder
Jelle Zoetendal
Datum collegebesluit
30 april 2021
Opsteller
Rik Heijman
Registratie

Agendapunt

Onderwerp

Regionale Energiestrategie (RES) 1.0

Voorgesteld besluit

1. De RES 1.0 met het Friese bod van 3,0 TWh aan grootschalige duurzame energie en de Regionale Structuur Warmte (RSW) vast te stellen (**Bijlage 2a, 2b en 2c**).
2. Kennis te nemen van;
    a. Aanbiedingsbrief RES Fryslân (**Bijlage 1**)
    b. Achtergronddocumenten RES 1.0 Fryslân (**Bijlage 3**)
        i. Bijlage 1: Waddeneilanden
        ii. Bijlage 2: IJsselmeerkustgebied
        iii. Bijlage 3: Achtergrondinformatie Elektriciteit
        iv. Bijlage 4: Fryske Energie Waaier
        v. Bijlage 5: Ambitiedocument Friese Overheden
        vi. Bijlage 6: Ambitiedocument Friese Energie Alliantie
        vii. Bijlage 7: Netimpact-analyse Liander
    c. Intentieverklaring Samenwerking Energietransitie (**Bijlage 4a en 4b**)
    d. Begroting RES 2019-2022(**Bijlage 5**)

Inleiding

In de Regionale Energiestrategie (RES) werkt Heerenveen samen met alle andere Friese gemeenten, de provincie, Wetterskip, de netbeheerders en maatschappelijk partijen aan een Friese ambitie voor duurzame energie voor 2030. De gemeenteraad heeft in het voorjaar van 2020 reeds ingestemd met het Friese concept-RES-bod van 2,3 TWh aan duurzame energie. Dit bod bestond uit alle reeds gerealiseerde zonne- en windenergie en alle opwek die al in de pijplijn zat.
Destijds heeft de RES Fryslân gesteld dat we richting de RES 1.0, het bod dat nu voorligt, onderzoeken welke extra ambitie RES Fryslân heeft. Tegelijkertijd is gezegd dat de Friese ambitie niet van bovenaf moet worden opgelegd. In plaats daarvan werken zoveel mogelijk van onderaf. Om die reden is aan alle decentrale overheden en maatschappelijke partijen gevraagd om zelf met een ambitie te komen, zodat het Friese RES 1.0 bod hieruit opgebouwd kan worden.

Besluitvorming vindt plaats over de het gezamenlijke bod van 3,0 TWh. Er vindt **geen** besluitvorming plaats over de individuele ambities van de gemeenten. De individuele ambities worden als achtergronddocument meegestuurd.

Motivering

Beoogd effect

Door in te stemmen met het RES 1.0 committeert de raad zich aan de Friese ambitie voor duurzame energie voor 2030. Met het bod levert Heerenveen een adequate bijdrage aan de provinciale, nationale maar uiteindelijk ook mondiale energietransitie.

Argumenten

1.1. De RES-ambitie is tot stand gekomen met een brede vertegenwoordiging van overheden en maatschappelijke partijen

Heerenveen werkt samen met alle andere Friese gemeenten, de provincie, Wetterskip, de netbeheerders en de maatschappelijke partijen die vertegenwoordigd zijn in de FEA aan de Friese RES. Het bod dat nu voorligt wordt breed gedragen. De FEA heeft aangegeven dat ze meer ambitie hebben dan het bod in de RES. De ambities van gemeenten komen namelijk bij elkaar opgeteld op een hoger getal uit dan het bod dat nu concreet voor 2030 is opgenomen in de RES (zie argument 1.2. voor een verdere uitleg). Dit bied een basis om in de toekomst (RES 2.0 en verder) te werken aan het verder concretiseren van de ambities.

1.2. De realisatie van het RES 1.0-bod is grotendeels zeker

Het bod dat nu voorligt komt neer op 3,0 TWh aan grootschalige duurzame energie (zon en wind, waaronder zon op dak (>15kWP)). In de concept RES was de gerealiseerde opwek en datgene wat in de pijplijn zat berekend op 2,3 TWh. Inmiddels zijn er meer gerealiseerde en vergunde plannen bijgekomen waardoor er nu al 2,5 TWh aan realistische opwek verwacht wordt voor 2030. Dit betekent dat 2,5 van de 3,0 TWh al met grote zekerheid wordt gerealiseerd.

Realisatie van de andere 0,5 TWh is niet zeker, maar lijkt wel haalbaar. Dat blijkt o.a. uit het Ambitiedocument van de overheden (**Bijlage 3**): de ambities van alle Friese overheden samen komen uit op 0,822 TWh (waarvan 0,16 TWh door Heerenveen). Hiervan hebben zeven gemeenten de ambities niet gekwantificeerd.
De Friese Energiealliantie wil daar nog een schepje bovenop doen en zet in op een totaal RES-bod van 3,4 TWh. De ambities van overheden en maatschappelijke partijen zijn nu dus nog niet allemaal opgenomen in de RES 1.0.

1.3. De ambitie van Heerenveen volgt uit het duurzaamheidsprogramma

In het duurzaamheidsprogramma heeft de gemeente Heerenveen de ambitie uitgesproken om in 2030 40% van het energieverbruik lokaal duurzaam op te wekken. Heerenveen sluit zich hiermee aan bij het klimaatakkoord. Verwacht wordt dat de effecten (van de inzet) in de warmtetransitie op de toenemende vraag naar stroom zich vooral na 2030 laten zien. We zetten dan ook met name in het komend decennium sterk in op uitbreiding van het opgesteld vermogen duurzame elektriciteit. In het

klimaatakkoord wordt in 2030 voor elektriciteit een duurzame opwek van 70% van de totale behoefte voorzien.

In de concept-RES zijn alleen Heerenveense projecten meegenomen die gerealiseerd zijn, of waarvan in grote mate verwacht wordt dat zij gerealiseerd worden, bijvoorbeeld door een afgegeven omgevingsvergunning of een toegekende subsidiebeschikking. Nog niet gerealiseerde projecten tellen slechts voor een deel mee in het bod.

Binnen de RES 1.0 worden deze Heerenveense projecten aangevuld met ondertussen vergunde of generaliseerde projecten en een aanvullende ambitie.
Dit zijn projecten die ondertussen een grotere realisatiekans hebben dan waar mee gerekend werd in het concept-bod (Zonnepark Akkrum, Drijvend zonnepark), projecten die nog niet meegeteld mochten worden (o.a. Klaverblad Noordoost) maar ook projecten binnen de beleidsruimte (ieder dorp en eigen zonnepark, kleine windturbines). Daarnaast ligt er een zeer hoge potentie voor zon op bedrijfsdaken van 0,3 TWh[1].

De ambitie voor Heerenveen om in 2030 0,16 TWh duurzaam (elektriciteit) op te wekken is realistisch. Hiermee kan Heerenveen in 74% van de elektriciteitsbehoefte (lokaal en duurzaam) voorzien. De potentie van alle bovengenoemde projecten en volledige benutting van de beleidsruimte is nog groter en kan in de RES 2.0 verder geconcretiseerd worden.

Er vindt **geen** besluitvorming plaats over de individuele ambities van de gemeenten. De individuele ambities worden als achtergronddocument meegestuurd. Besluitvorming vindt plaats over de het gezamenlijke bod van 3,0 TWh.

Risico's of kanttekeningen

1.1. Gemeenteraden kunnen er voor kiezen om niet in te stemmen met de RES 1.0

Het risico bestaat dat één of meer gemeenteraden niet instemt met de RES 1.0. Omdat de RES een unieke samenwerking betreft waarin overheden gelijkwaardig samenwerken, is het onduidelijk wat er gebeurt als één of meerdere gemeenten niet instemmen met het RES-bod. Waarschijnlijk zal de RES 1.0 dan alsnog worden aangeboden aan het Rijk, maar met de kanttekening dat er minder bestuurlijk draagvlak voor is van die bepaalde gemeente(n).

Communicatie en participatie

De RES heeft een dusdanige impact op onze inwoners dat ze goed moeten worden betrokken bij het proces. Voor de RES Fryslân is een communicatiebureau ingeschakeld, dat o.a. webinars voor inwoners organiseert, periodiek nieuwsbrieven uitbrengt en enquêtes heeft gehouden onder Friese inwoners.
Daarnaast is Team Communicatie nadrukkelijk betrokken bij alles wat speelt op het gebied van energietransitie, dus ook bij de RES.
Op 16 april 2021 is de Friese RES 1.0 door de Regiegroep RES Fryslân gepresenteerd aan de pers.

[1] Beantwoording tussentijdse technische vragen SP: ID108

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Presenteren Friese RES 1.0	Pers	Persmoment	Regiegroep RES Fryslân	**16 april 2021**

Financiën
De raad heeft eerder al ingestemd met deelname aan het RES-traject, inclusief een financiële bijdrage. Hiervan zijn nog middelen beschikbaar, waarmee de uitvoering voor het restant van 2021 en het begin van 2022 kunnen worden gefinancierd. Voor de verdere toekomst is de RES Fryslân afhankelijk van bijdragen vanuit het Rijk, wellicht aangevuld met bijdragen vanuit gemeenten. Dit is echter op dit moment nog niet aan de orde.

Bijlagen
Bijlage 1 Aanbiedingsbrief RES Fryslân
Bijlage 2a RES 1.0 – RES Fryslân (NL)
Bijlage 2b RES 1.0 – RES Fryslân (Fries)
Bijlage 2c Regionale Structuur Warmte (RSW)
Bijlage 3 Achtergronddocumenten RES Fryslân
Bijlage 4a Brief verzoek ondertekening intentieverklaring RES
Bijlage 4b Intentieverklaring samenwerking energietransitie
Bijlage 5 Begroting RES 2019-2022

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,

de secretaris, de burgemeester,

de heer J. van Leeuwestijn de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 april 2021

gelet op het bepaalde in de artikelen,

Besluit

1. De RES 1.0, inclusief het Friese bod van 3,0 TWh aan grootschalige duurzame energie en de Regionale Structuur Warmte vast te stellen (**Bijlage 2a, 2b en 2c**).
2. Kennis te nemen van;
    a. Aanbiedingsbrief RES Fryslân (**Bijlage 1**)
    b. Achtergronddocumenten RES 1.0 Fryslân (**Bijlage 3**)
        i. Bijlage 1: Waddeneilanden
        ii. Bijlage 2: IJsselmeerkustgebied
        iii. Bijlage 3: Achtergrondinformatie Elektriciteit
        iv. Bijlage 4: Fryske Energie Waaier
        v. Bijlage 5: Ambitiedocument Friese Overheden
        vi. Bijlage 6: Ambitiedocument Friese Energie Alliantie
        vii. Bijlage 7: Netimpact-analyse Liander
    c. Intentieverklaring Samenwerking Energietransitie (**Bijlage 4a en 4b**)
    d. Begroting RES 2019-2022(**Bijlage 5**)

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van d.d. 10 juni 2021

de griffier, de voorzitter,

mevrouw L. Roest-Jonkers de heer T.J. van der Zwan